

Kraj se již připravuje na zákaz umístění dětí mladších 7 let do ústavní péče

21. 01. 2025 08:35

Před Libereckým krajem stojí další úkol – připravit se na již platný zákon, který od roku 2028 zakazuje umístění dítěte mladšího 7 let do ústavního zařízení. Nyní proto musí zajistit financování, potřebné programy a seznámit s novelou i obce.

Od 1. ledna 2025 nastala účinnost novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, kvůli které vstoupil v účinnost zákaz umístování dětí ve věku do 3 let do jakéhokoli typu zařízení náhradní péče. V souvislosti s touto úpravou byly v České republice zcela zrušeny všechny dětské domovy pro děti do 3 let.

V Libereckém kraji existovalo jediné takové zařízení pro děti do tří let, a to Dětské centrum Liberec. To se však zavčas a pružně na změny v legislativě zodpovědně připravovalo po dobu několika let (viz tato [tisková zpráva](#)). Díky tomu mohlo být zrušeno s několika měsíčním předstihem již na podzim roku 2024.

Zrušení dětských domovů pro děti do tří let souvisí s postupným přechodem od ústavní péče do výchovy v přirozeném prostředí. Postupně tak dochází ke zvyšování věkové hranice u dětí, kterým bude nutné v budoucnu zajistit péči v rodinném prostředí. Současně platný zákon již počítá s rokem 2028 jakožto nejzazším termínem, od kdy už nebude možné umisťovat děti do 7 let věku do ústavního zařízení.

„Stojí tudíž před námi nelehký úkol připravit se na tuto změnu. Budeme muset zajistit potřebné finance, personál a zvýšit počet a kvalitu preventivních aktivit, které podporují rodinu v jejím přirozeném prostředí. Chceme vytvořit programy, které pomohou rodině v těžké životní situaci a případně předejdou nutnosti odchodu dítěte z rodiny. K tomu je potřeba přizpůsobit i komunitní plánování na úrovni jednotlivých obcí,“ doplnila Anna Provazníková, radní pro resort sociálních věcí.

Současně bude nutné stále podporovat rozšiřování možností péče o děti v náhradním rodinném prostředí. Počet dětí z Libereckého kraje, kterým je potřeba najít náhradní rodiny, dlouhodobě stagnuje. Děti, kterým se nedaří najít náhradní rodinnou péči, mají zpravidla větší míru specifických potřeb v oblasti zdraví, mentálního a psychického vývoje.

Krajský úřad Libereckého kraje je aktivně zapojen v kampani na podporu vyhledávání náhradních rodičů s názvem „MÍT DOMOV A RODINU: Samozřejmost, nebo vzácnost?“. Přestože vytváří mnoho aktivit na podporu povědomí o náhradní rodinné péči a současně se zapojuje do celorepublikových akcí k danému tématu, stále není dostatek rodin, které se cítí být připravené na přijetí cizího dítěte. „Krajský úřad Libereckého kraje ročně přijímá přibližně 50 žádostí o zařazení do evidence náhradních rodičů, v každém roce pak přibližně 40 rodin do evidence zařadí. Někteří žadatelé se však v průběhu řízení kupříkladu rozhodnou svou žádost odložit,“ dodal Provazníková.

Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí (účinná od 1. ledna 2025) přináší velké množství změn v samotném procesu hledání náhradních rodin pro děti, které to potřebují. „Efekt této novely ale možná nepřinese viditelné změny dostatečně brzy. Nová legislativa totiž vyžaduje i větší míru profesionalizace náhradní rodinné péče – a to například z důvodu péče o zdravotně postižené děti. To zatím není dostatečně připravené,“ uzavřela radní Anna Provazníková.